

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERAL ADMINISTRATION OF CIVIL PROTECTION

Broj: 05-40-10-110/2024
Sarajevo, 04.03.2024. godine

- KANTONALNIM UPRAVAMA CIVILNE ZAŠTITE – s v i m a

- SLUŽBAMA CIVILNE ZAŠTITE OPĆINA / GRADA – putem KUCZ, s v i m a

PREDMET: Preporuke za poduzimanje preventivnih mjera zaštite i spašavanja od požara na otvorenom prostoru na području Federacije Bosne i Hercegovine, *dostavlja se*,-

Poštovani/i,

Imajući u vidu protekli zimski period sa nedostatkom padavina kiše i snijega, čime je povećana opasnost od požara, pozivamo nadležne na poduzimanje potrebnih mjera na sprečavanju izbijanja i širenja požara s ciljem ranog preventivnog djelovanja. Proljeće je vrijeme kada se uređuju poljoprivredna gazdinstva i druga zemljišta kojom prilikom najčešće dolazi do požara.

Podsjećamo da je Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09, u daljnjem tekstu: Zakon o zaštiti od požara) propisao, kako slijedi:

- Članom 4. stav (2) Zakona o zaštiti od požara, propisano je da: "Zaštita od požara je djelatnost od posebnog interesa za Federaciju, kanton, grad i općinu, a ostvaruje se na način predviđen ovim zakonom, podzakonskim propisima donesenim na osnovu ovog zakona i međunarodnim tehničkim normativima i standardima koji važe u Bosni i Hercegovini, a koji se odnose na mjere zaštite od požara predviđene ovim zakonom".
- Članom 6. Zakona o zaštiti od požara, propisano je da:
 - "(1) Niko nema pravo da svojim materijalnim dobrima i svojim postupcima, neprovođenjem mjera zaštite od požara propisanih ovim zakonom i drugim propisima, dovodi u opasnost od požara tuđi život i zdravlje i materijalna dobra.
 - (2) Svako fizičko lice ima pravo na zaštitu svog života i zdravlja od požara, koja se osigurava, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima".
- Člana 13. tačka 1) Zakona o zaštiti od požara, propisano je da: "Federalna uprava civilne zaštite u oblasti zaštite od požara i vatrogastva, između ostalog provodi utvrđenu politiku i osigurava izvršenje ovog zakona i drugih federalnih propisa iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva u pravnim licima, državnim organima i drugim institucijama u Federaciji".

S tim u vezi, a u cilju poduzimanja pravovremenih preventivnih mjera u požarnoj sezoni, te poučeni iskustvom iz predhodnih godina kada se inteziviraju radovi na otvorenom prostoru, pri čemu dolazi do spaljivanja korova na poljoprivrednim

površinama što znatno povećava rizik od izbijanja i širenja požara, donosimo upute i preporuke za provođenje preventivnih mjera zaštite od požara.

Klimatske promjene uzrokovat će povećanje temperature i učestalost sušnih perioda u nadolazećem vremenu, s time će se povećati zapaljivost goriva (organske tvari koja gori i širi vatru) i većeg rizika od izbijanja i širenja požara.

Preventivnim djelovanjem efekti klimatskih promjena mogu se svesti na najmanju moguću mjeru.

Požari na području Federacije Bosne i Hercegovine predstavljaju nepogodu koja izaziva velike štete i po učestalosti pojavljivanja je na prvom mjestu, gdje se posebno ističu šumski požari i požari na otvorenom prostoru. U nadolazećem periodu potrebno je poduzeti pojačane mjere opreza i izvršiti neophodne pripreme kako bi pojavu požara sveli na najmanju moguću mjeru.

Najčešći uzroci požara su djelovanje čovjeka kao rezultat proljetnih radova, stoga je potrebno poduzimanje preventivnih mjera s ciljem minimiziranja pojava požara na otvorenom prostoru, posebno šumskih požara.

Neophodno je ostvarivanje pune saradnje i razmjene informacija, kantonalnih uprava civilne zaštite i općinskih / gradskih službi civilne zaštite s nadležnim upravnim organizacijama i organima vlasti, privrednim društvima i drugim pravnim licima. Također je potrebno intenzivirati saradnju sa nadležnim kantonalnim ministarstvima i njihovim upravama šumarstva i javnim preduzećima šumsko privrednim društvima.

Imajući u vidu sve predhodno navedeno, s ciljem preventivnog djelovanja struktura civilne zaštite na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine i jačanja kapaciteta za smanjenje rizika od požara na području kantona, općine / grada, dajemo sljedeće:

Upute i preporuke za provođenje preventivnih mjera zaštite od požara u požarnoj sezoni 2024. godini

- 1) S ciljem smanjenja rizika od požara i posljedica koje nastaju, neophodno je pravovremeno poduzeti sve neophodne mjere i izvršiti analizu stanja svako iz svoje nadležnosti na zaštiti od požara.
- 2) Ažurirati planska dokumenata i provjeriti materijalne resurse potrebne za preventivno i operativno djelovanje struktura zaštite i spašavanja.
- 3) Odgovorni subjekti - nosioci zaštite od požara (organi uprave, institucije, pravna lica i građani, odnosno vlasnici i korisnici šuma, građevina i prostora), trebaju planirati poduzimanje adekvatnih mjera i zadataka na zaštiti od požara, utvrđenim u planovima zaštite od požara.
- 4) JLS sa službama civilne zaštite trebaju poduzeti potrebne mjere i dati upute, obavještenja i upozorenja putem medija (web portala, štampe, radio i TV emisija, službene internet stranice i dr.) za pravovremeno informisanje građana, pravnih lica i drugih subjekata, na opasnosti neodgovornim loženjem vatre na otvorenom.
- 5) Putem elektronskih i printanih medija, kao i ličnim kontaktima sa građanima koji žive u blizini šuma i šumskog zemljišta, kontinuirano upozoravati i ukazivati na

- opasnosti od požara u šumama i potrebu odgovornog ponašanja te ukazivati na predviđene sankcije za nesavjesno izazivanje ili namjerno podmetanje požara.
- 6) Uspostaviti saradnju sa organizacijama i članovima lovačkih i planinarskih društava, izviđača, stanicama gorskih službi spašavanja kao i ostalim organizacijama koje često borave na otvorenim prostorima a mogu preventivno djelovati.
 - 7) Neophodno je organizovati sastanke kantonalnih uprava civilne zaštite, jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: JLS) sa odgovornim u ministarstvima unutrašnjih poslova kantona, odnosno policijskim upravama s ciljem efikasnijeg sprečavanja izazivanja požara (namjerno ili nepažnjom) i sankcionisanja osoba koje izazivaju požare.
 - 8) Donijeti odgovarajuće upute i odluke ili druga pravna akta (u koliko nisu donesena), kojim će se urediti način spaljivanja korova i biljnog otpada, uslove i način obavljanja takvih radnji, kao i nadzor nad njihovim provođenjem.
 - 9) Održavati i čistiti putne i pružne pojaseve (svako iz svoje nadležnosti) od lako zapaljivih materija koje mogu izazvati požar ili omogućiti njegovo brzo širenje.
 - 10) Izraditi planove, definisati snage i sredstva koja će u slučaju požara biti upotrebljena na gašenju požara u saradnji JLS sa nadležnim pravnim licima koja gazduju šumama i šumskim gazdinstvima.
 - 11) Poduzimanje preventivnih mjera ima za cilj pravovremeno i brzo gašenje početnih požara u fazi slabog inteziteta u šumama i otvorenom prostoru, čime se sprječava njegovo širenje i gubitak kontrole na požarištu.
 - 12) U funkciji zaštite šuma od požara koja su pozitivnim zakonskim propisima u obavezi pravnih lica koja gazduju šumama, trebaju planirati izgradnju i prosjecanje novih kao i održavanje postojećih trasa, plansko čišćenje, prorjeđivanje, posebno u blizini pruga i saobraćajnica.
 - 13) Nadležna pravna lica u čijoj nadležnosti su trase elektroenergetskih vodova i mreža pruga željezničkog saobraćaja, dužna su provoditi mjere zaštite od požara na trasama i pripadajućim elektroenergetskim objektima, posebno onim, koji se nalaze na šumskim područjima na kojima je prisutna povećana opasnost od požara.
 - 14) U cilju adekvatnog odgovora na požarnu opasnost i efikasnog planskog djelovanja i postupanja u provođenju propisanih procedura i postupaka u akcijama gašenja velikih požara na području JLS i kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine, potrebno je da u skladu sa odredbama čl. 94. do 96., članom 98. i čl. 102. i 103. Zakonom o zaštiti od požara, izvrše neophodne pripreme i planiranja.
 - 15) Za angažovanje oružanih snaga Bosne i Hercegovine na gašenju požara iz zraka, neophodno je na lokaciji požara odrediti osobe za direktnu komunikaciju sa pilotima sa kojim će se prije početka akcije gašenja požara dogovoriti način i vrstu komunikacije.
 - 16) Na području JLS i kantona provjeriti stanje popunjenosti, opremljenosti i obučenosti u profesionalnim / dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama u vrijeme povećane opasnosti od izbijanja požara, po potrebi angažovati potreban broj vatrogasaca u profesionalne vatrogasne jedinice na način propisan članom 111. Zakonom o zaštiti od požara.
 - 17) Uspostaviti stalnu koordinaciju, komunikaciju i razmjenu informacija između svih nadležnih institucija koje su uključene u aktivnosti vezane za odgovor u slučaju požara.

Nadležni organi, nosioci zaštite od požara u JLS i kantonima dužni su pravovremeno poduzeti preventivne mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, planiranje i provođenje propisanih mjera zaštite od požara, te kontinuirano nadziranje provođenja istih.

S poštovanjem,

**P.O. VLADE FEDERACIJE BIH
POMOĆNIK DIREKTORA**

Murat Baručija

Dostaviti:

1. Naslovu (putem Operativnog centra FUCZ),
2. a/a